

Waarom worden eigenlijk geboorteverhalen verteld? Waarom worden bij de geboorte van een kind mooie kaartjes gemaakt en wordt er feestelijk gegeten en gedronken? Waarom komt er veel bezoek als een kind geboren wordt? En waar is eigenlijk al dat bezoek gebleven, als er ziekte en zorgen zijn?

Een geboorteverhaal wordt verteld, omdat we uitzinnig blij zijn met het nieuwe leven. Omdat we weten hoe kwetsbaar het leven is. En als dan je kind gezond ter wereld komt, dan ben je blij en dat wil je laten zien ook.

En als er iemand geboren wordt dan is er veel belangstelling en veel bezoek, omdat men blij is met het nieuwe leven, met een nieuw begin. Het is alsof we allemaal zelf willen zien en voelen dat het leven sterk is.

Maar als er ziekte en zorgen zijn en conflicten, dan blijkt ineens, dat het bezoek het laat afweten. Dan durven of willen mensen niet meer komen. Dan is de angst hun raadgever geworden, en dan trekt men zich terug op z'n eigen eilandje.

Als de toekomst er goed uit ziet, dan zoeken mensen elkaar op, maar als de toekomst er onzeker voor staat, dan kan dat mensen uit elkaarrijven. Gemeente, ik raak er steeds dieper van overtuigd, dat wij geroepen zijn om elkaar ten allen tijde op te zoeken, wat er ook gebeurd is, en hoe zeker of onzeker de toekomst ook is. Want als wij elkaar blijven opzoeken, dan eren we God en dan eren wij het leven.

Mozes werd geboren in een onzekere tijd. De Egyptische Farao heerste met grote willekeur, en hij wilde de groei van het joodse volk tegenhouden, door alle mannelijke zuigelingen ter dood te laten brengen. En hoewel de moeder verrukt is, dat haar kind heel gezond is, vreesst ze het volgende ogenblik voor het leven van haar kind. Er wacht een onzekere toekomst. Ze heeft wellicht overwogen om onder te duiken of te vluchten, maar ze zouden haar hoe dan ook vinden en haar kind doden.

Hier worden wij nog eens met de neus op het feit gedrukt, dat het leven sterfelijk is. Een kind dat ter wereld komt is vanaf datzelfde ogenblik bedreigt door de dood. En des te groter wordt onze taak, om iedere dag dankbaar te zijn voor het leven en iedere dag elkaar op te zoeken. Het is je taak om over je vooroordelen heen te stappen en de ander de hand te reiken, want allemaal op je eigen eilandje blijven, daarvoor is het leven te kostbaar.

Het leven is kostbaar in de ogen des Heren. Dat is ten diepste de blijde boodschap die we ontvangen uit Exodus 2. Ik zeg wel eens: God heeft deze wereld niet tot in de laatste komma en punt gepland, maar Hij heeft wel een plan met de wereld. En dat plan komt duidelijk aan het licht in dit geboorteverhaal. Het is Gods plan dat het leven geliefd en

geëerd wordt, en dat mensen samenleven, wat de toekomst brengen moge.

Het wonderlijke verhaal van het kindje in het biezen mandje en de redding van dit kind door zijn grootste vijand, de Farao, spreekt tot je verbeelding. In het bijzonder ook in verband met de doop. Want Mozes wordt toevertrouwd aan het water van de Nijl, voor Egypte een levensnoodzakelijke rivier. En dat heilige Nijlwater zal hem redden. Het water is in de bijbel symbool voor het leven en voor de dood. En die symboliek vinden we hier ook terug. Mozes is eigenlijk ten dode opgeschreven, maar zijn leven wordt op wonderlijke wijze gered.

Het water is dikwijls het symbool voor de dood. Jezus loopt over het water, want Gods liefde is sterker dan de dood. En straks bij de vlucht van het volk uit Egypte zal het water van de Nijl wijken voor de mensen. Gods plan met onze wereld.

Het verhaal spreekt tot de verbeelding vanwege het verdriet dat we kunnen lezen in de ogen van de moeder van Mozes. Je kind afstaan, terwijl je dat eigenlijk niet over je hart kunt verkrijgen, dat is verschrikkelijk. En het doet ons denken aan moeders, die hun kind moeten afstaan, het doet ons vandaag de dag denken aan ouders die hun kinderen verstoten, om de meest belachelijke redenen, het doet ons denken aan al die bosnische vrouwen die een kind kregen van een verkrachter. En het verdriet in al die ogen.

Weet je waarom geboorteverhalen steeds weer verteld worden? Vanwege al dat onmetelijke verdriet. De verhalen van een nieuw begin tillen ons uit boven het verdriet, we kunnen het even een beetje vergeten, en dan kunnen we weer verder.

Omdat er zoveel verdriet is in de wereld zendt God ons koningen. Echte koningen, met een warm hart voor de mensen. Koningen zoals Mozes en David en Salomo en Johannes de Doper en Jezus en al die andere getuigen van Gods liefde.

Mozes is eigenlijk een koning van twee werelden: De weelde van Egypte en het verdriet van Israël. Hij is voor beiden in de wieg gelegd: Voor de deprimerende geur van het slavenhuis en voor de welriekende manieren van het koningshuis. Mozes krijgt die dubbele bestemming van God: Hij wordt in zijn leven herinnerd aan de ogen van zijn eerste moeder, wanneer hij de pijn ziet van mensen die vernederd worden, maar hij kijkt ook met de ogen van zijn tweede moeder, en overdenkt de rijke mogelijkheden van macht. Een verknipte geest, die nooit zeker weet waar Hij bij hoort. Een verknipte geest, die zijn huwelijk ziet stranden, een verknipte geest, aangeraakt door heilige Geest, zodat Hij het volk voorgaat. Juist Hem heeft God nodig in zijn plan voor de wereld, een mens die het leven kent van alle kanten, maar die toch vruchtbaar is in het rijk van God.

Waarom worden geboorteverhalen verteld. Om de ander mee te laten delen in je vreugde om het nieuwe leven. Ze worden verteld als tegenwicht tegen het vele verdriet dat er in het leven is, en het verdriet dat mensen elkaar aandoen. Geboorteverhalen worden ten diepste verteld omdat ze vertellen over God, die het leven geeft, die nieuwe kansen geeft, die een uitweg biedt, en die met je mee blijft reizen.

Het is het diepste mysterie dat ik ken, dat wij in Godsnaam de doop verbinden met de dood. Terwijl wij vandaag het leven en de toekomst vieren, zeggen we in geloof, dat wij gedoopt worden in de dood. We zouden het misschien liever fluisteren, omdat de ander ons verkeerd zou kunnen begrijpen. Maar dat is het grootste en diepste in ons geloof: De dood is eigenlijk ook een geboorte, een nieuw begin.

In Jezus zien we dat in levende lijve. Zijn dood is in razernij door een handjevol voltrokken, maar zijn herrijzenis, zijn nieuwe geboorte is een lichtend teken van het plan van God met de wereld.

En daarom worden geboorteverhalen verteld: Om te laten zien dat het leven van God is, ten allen tijde. En om Gods plan voor het voetlicht te brengen. Maar we hebben de tijd gehad, dat we konden zeggen: God zal er wel in voorzien, God moet zijn eigen plan maar voltrekken. Nee, wij worden met onze wilskracht ingeschakeld indat plan. Wij kunnen in ons leven keuzes maken, om met God mee te werken en te vechten.

Het is aan ons om de Farao's de wacht aan te zeggen, het is aan ons om kinderen te behoeden en te redden uit handen van kwaadwilligen, het is onze taak om elkaar trouw te blijven, wat de toekomst brengen moge, het is onze taak om net als Mozes en al die anderen vorm en inhoud te geven aan het koninkrijk van God.

En daarom worden geboorteverhalen verteld, om ons bij die les te houden.

Geboorteverhalen zoals: In den beginne schiep God hemel en aarde.

Geboorteverhalen zoals: Jezus die werd geboren in een stal.

Geboorteverhalen zoals: Op de derde dag verrezen uit de dood.

Geboorteverhalen zoals: Er is een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

De doop is niet, zoals de kerk lang heeft volgehouden, het entreekaartje voor de hemel, maar de doop is wel het zichtbare teken van Gods liefde voor de wereld. En dat teken is vandaag zichtbaar geworden in ons midden.

Voor de doopouders betekent dit, dat zij hun uiterste best zullen doen, om hun kinderen voor te gaan op de weg van het evangelie, langs geloof, hoop en liefde.

Voor ons als gemeente betekent dit, dat wij ons verantwoordelijk achten voor de nieuwe generatie, dat wij onze kinderen behoeden voor kleinering en pralerij. De gemeente is geroepen om het voortouw te nemen in het koninkrijk van God. En ieder die wil mag zich aansluiten.

Want daarom worden immers geboorteverhalen verteld, omdat wij geloven in de toekomst van de Heer.

Ik hoop en bid, dat wij allen moed kunnen putten uit dit evangelie, en vreugde ook, vreugde aan het leven. Ik hoop dat deze dienst hartverwarmend mag zijn voor uw geloof.

Steeds weer opnieuw vertellen we in de kerk geboorteverhalen, omdat we in God geloven, die ons niet loslaat.

En deze hele dienst, en deze preek, en deze bijzondere dag wil ik tenslotte samenvatten in een paar woorden van Toon Hermans. Hij zag als geen ander kans, om in een paar gewone woorden de hoogte en diepte van het leven te schetsen.

Ik hoop dat in deze paar woorden ons deze dag bij zal blijven. Het zijn deze onvergetelijke woorden: De zon gaat wel onder, maar de zon gaat niet uit.

Wij danken God voor zijn liefde en trouw en wij gaan blij en moedig verder. de zon gaat wel onder, maar niet uit. AMEN